KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING
af 12. juli 2000
om en fusions forenelighed med fællesmarkedet og EØS-aftalen
(Sag COMP/M.1813 — Industri Kapital (Nordkem)/Dyno)

(meddelt under nummer K(2000) 1988)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2001/432/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 57, stk. 2, litra a),

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 af 21. december 1989 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser [1], senest ændret ved forordning (EF) nr. 1310/97 [2], særlig artikel 8, stk. 2,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 3. august 1999 om at indlede procedure i denne sag,

efter at have givet de deltagende virksomheder lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger til Kommissionens indsigelser,

under henvisning til udtalelse fra Det Rådgivende Udvalg for Kontrol med Fusioner og Virksomhedsovertagelser [3], og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den 24. januar 2000 modtog Kommissionen anmeldelse i overensstemmelse med artikel 4 i forordning (EØF) nr. 4064/89 (»fusionsforordningen«) af en planlagt fusion, hvorved Industri Kapital ville overtage kontrollen med hele virksomheden Dyno ASA (»Dyno«), Norge, jf. fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b).

(2) Efter at have gennemgået anmeldelsen konkluderede Kommissionen ved beslutning af 25. februar 2000, at den anmeldte transaktion var omfattet af fusionsforordningen og rejste alvorlig tvivl med hensyn til dens forenelighed med fællesmarkedet. Kommissionen besluttede derfor at indlede procedure efter fusionsforordningens artikel 6, stk. 1, litra c), og EØS-aftalens artikel 57.

I. PARTERNE

(3) Industri Kapital administrerer og kontrollerer en række private aktiefonde. Disse fonde kontrollerer et stort antal virksomheder, herunder den kemiske virksomhed Neste Chemicals Oy (»Neste«) og Arca, der beskæftiger sig med materialehåndteringssystemer.

(4) Dyno er moderselskab for en gruppe af virksomheder, der fremstiller sprængstoffer, kemikalier og plastemballage. Dynos to kerneaktiviteter er fremstilling af kemikalier og sprængstoffer. Dynos kemiske virksomhed kan opdeles i industriharpikser, klæbestoffer til træ og specialklæbestoffer, papir-overlay, coating-harpikser, olieudvindingskemikalier, methanol, plast og specialpolymerer. Sammen med CVC kontrollerer Dyno Polimoon-koncernen (»Polimoon«), der bl.a. fremstiller materialehåndteringssystemer og plastemballage.

II. TRANSAKTIONEN

(5) Industri Kapital 1997 Fund (»IK 97«) og Industri Kapital 2000 Fund (»IK 2000«) vil overtage samtlige aktier i Dyno gennem et norsk holdingselskab, Nordkem AS. Dynos sprængstofaktiviteter vil overgå til et holdingselskab (NewCo Explosives), der vil blive ejet i fællesskab

[1] EFT L 395 af 30.12.1989, s. 1; berigtiget udgave offentliggjort i EFT L 257 af 21.9.1990, s. 13.
[2] EFT L 180 af 9.7.1997, s. 1.
[3] EFT C 166 af 9.6.2001.

af IK 97 og IK 2000. Aktierne i Dyno, der herefter kun vil omfatte kemikaliedivisionen, vil blive overtaget af de to fonde gennem Nordkem AS og Nordkemi. IK 97 og IK 2000 vil gennem deres respektive investeringsforvaltningsselskaber komme til at kontrollere både Nordkemi og NewCo Explosives.

(6) Begrundelsen for transaktionen er at skabe en stærk nordisk virksomhed inden for specialkemikalier og sprængstoffer. For så vidt angår specialkemikalier er det målet at skabe synergieffekter inden for harpikser, klæbestoffer til træ og specialklæbestoffer samt papiroverlay og — ifølge de dokumenter, som bestyrelsesmedlemmerne har modtaget — at blive verdens førende virksomhed på dette marked. Industriharpikser tegner sig for [< 60] (*) % af den nye enheds virksomhed.

(7) Industri Kapital overtog Neste fra Fortum Corporation den 30. november 1999. Neste er verdens største harpiksproducent med en stærk position i både Europa og Nordamerika. Salgstallene fra 1998 viser, at Neste producerede 1 980 mio. t harpikser verden over. Borden Chemical UK Ltd (»Borden«) var den næststørste producent med 1 950 mio. t, mens Georgia Pacific var den tredjestørste med en produktion på omkring 1 500 mio. t. Dyno er i dag verdens fjerdestørste harpiksproducent med omfattende aktiviteter i Europa og Asien. I 1998 producerede Dyno [omkring 1 mia.] (*) t harpikser.

(8) Industri Kapital har oplyst, at Nestes og Dynos hovedaftagere af formaldehydbaserede harpikser er virksomheder, der fremstiller træplader, dvs. krydsfinerplader, spånplader, MDF-plader og OSB-plader.

III. **FUSION**

(9) IK 97 og IK 2000 er private aktiefonde (såkaldte equityfonde). De har ikke status som juridiske personer, men er et resultat af aftaler indgået mellem fondenes respektive investeringsforvaltningsselskaber, IK 97 Ltd og IK 2000 Ltd, og investorerne. IK 97 Ltd og IK 2000 Ltd er registreret på Jersey. De udøver stemmerettighederne i porteføljeselskaberne. Investorerne har ingen stemmeret.

(10) IK 97 Ltd og IK 2000 Ltd ejes 100 % af Industri Kapital Europa BV, der selv ejes af Industri Kapital NV. Industri Kapital har i anmeldelsen fremhævet, at der som følge af »tilsagn« afgivet til visse investorer i IK 97 findes et antal investorer, som har garanti for at være repræsenteret i bestyrelsen for IK 97 Ltd. I anmeldelsen har Industri Kapital desuden påpeget, at det er en forudsætning for IK 97 Ltd's tilladelse til at drive virksomhed som investeringsforvaltningsselskab i henhold til lovgivningen på Jersey, at investorerne, for hvem IK 97 Ltd forvalter investeringer, skal være repræsenteret ved et flertal af medlemmerne af bestyrelsen for IK 97 Ltd. Industri Kapital mener derfor, at det kan hævdes, at IK 97 Ltd og Industri Kapital Europa BV udgør særskilte økonomiske enheder.

(11) I et svar på en formel begæring om oplysninger har Industri Kapital imidlertid bekræftet, at ovennævnte »tilsagn« blev givet mundtligt, at Industri Kapital ikke har taget noter eller ført mødeprotokoller, der omtaler disse tilsagn, ved de lejligheder, hvor de blev givet, og at Industri Kapital ikke betragter »tilsagnene« som værende retligt bindende. Desuden har Industri Kapital bekræftet, at lovgivningen på Jersey, trods en tidligere påstand om det modsatte, ikke forlanger, at investorerne skal være repræsenteret i investeringsforvaltningsselskabets bestyrelse. Ifølge IK 97 Ltd's tilladelse til at drive virksomhed skal det blot indberette ændringer i sammensætningen af bestyrelsesmedlemmer til den relevante myndighed. IK 97 Ltd's bestyrelse kan derfor sammensættes af selskabets eneste aktionær, Industri Kapital Europa BV.

(12) På basis af ovenstående konkluderer Kommissionen, at Dyno i sidste ende vil blive kontrolleret af Industri Kapital NV.

IV. **FÆLLESSKABSDIMENSION**

(13) Industri Kapital og Dyno har tilsammen en omsætning på verdensplan på over 5 mia. EUR (Industri Kapital 6,475 mia. EUR og Dyno 1,2 mia. EUR). Hvert af selskaberne har en omsætning i Fællesskabet på over 250 mio. EUR (Industri Kapital 4,427 mia. EUR og Dyno 250 mio. EUR), men de realiserer ikke over to tredjedele af deres samlede omsætning i Fællesskabet i en og samme medlemsstat. Den anmeldte transaktion er derfor af fællesskabsdimension. Den udgør en samarbejdssag i henhold til artikel 57 i EØS-aftalen og artikel 2, stk. 1, litra c), i protokol 24 til denne aftale, og sagen skal derfor behandles af Kommissionen i samarbejde med EFTA-Tilsynsmyndigheden, jf. EØS-aftalens artikel 58.

V. **KONKURRENCERETLIG VURDERING**

(14) Transaktionen vil resultere i horisontale overlapninger mellem Dyno og Neste. Desuden vil der opstå horisontale overlapninger mellem det af Industri Kapital kontrollerede selskab Arca og Polimoon inden for materialehåndteringssystemer af plast.

A. RELEVANTE PRODUKTMARKEDER

1. **Formaldehydbaserede harpikser**

(15) Dyno og Neste er begge aktive som producenter af formaldehydbaserede harpikser. De producerer harpikser, der anvendes til stort set samme formål, navnlig til anvendelse i forbindelse med træ.

(*) Visse dele af denne tekst er redigeret for at undgå, at fortrolige oplysninger afsløres; disse dele er omgivet af skarpe parenteser og angivet med en asterisk.

(16) Industri Kapital har oplyst, at urea-formaldehydbaserede harpikser (»UF/(M)UF-harpikser«) og phenol-formaldehydbaserede harpikser (»PF/P(R)F-harpikser«) kan leveres i forskellige blandinger med forskellige karakteristika, f.eks. med forskellige grader af vand- og/eller varmebestandighed og hårdhed. UF/(M)UF-harpikser kombineres med melamin for at opnå en høj grad af varme-, lys-, fugt- og vandbestandighed eller stor hårdhedsgrad. PF/P(R)F-harpikser kombineres med resorcinol for at styrke bindingsevnen, f.eks. til brug i forbindelse med limtræsbjælker. UF/(M)UF-harpiks er farveløst, mens PF/P(R)F-harpiks er rødligt.

(17) Industri Kapital har oplyst, at UF/(M)UF-harpikser hovedsagelig benyttes som klæbestof til forskellige typer træplader, f.eks. spånplader, MDF-plader, OSB-plader og krydsfinerplader. Industri Kapital har endvidere oplyst, at også PF/P(R)F-harpikser i vidt omfang benyttes til fremstilling af træplader. Ifølge Industri Kapital benyttes både UF/(M)UF-harpikser og PF/P(R)F-harpikser også til limtræsbjælker, finer, parket, laminering og imprægnering af papir, binding af isoleringsmaterialer og som støberimateriale. Industri Kapital hævder, at UF/(M)UF-harpikser og PF/P(R)F-harpikser til en vis grad kan anvendes til samme formål set ud fra efterspørgselssiden, men mener samtidig, at UF/(M)UF-harpikser og PF/P(R)F-harpikser bør betragtes som tilhørende to særskilte markeder på grund af f.eks. prisforskel og traditioner. Industri Kapitals egne oplysninger viser, at PF/P(R)F-harpikser er 60-70 % dyrere end UF/(M)-UFharpikser.

(18) Industri Kapital har desuden oplyst, at til visse formål udgør ikke-formaldehydbaserede harpikser (isocyanat (»P-MDI«) og polyvinylacetat (»PVAc«)) effektive erstatninger for formaldehydbaserede harpikser. Industri Kapital hævder, at P-MDI ofte benyttes som erstatning til vandbestandige træplader, og at PVAc anvendes til ikkebærende træmaterialer, f.eks. til samlinger.

(19) Endelig hævder Industri Kapital, at på udbudssiden producerer de fleste producenter af formaldehydbaserede harpikser både UF/(M)UF- og PF/P(R)F-harpikser. Industri Kapital gør endvidere gældende, at de grundlæggende produktionsprincipper samt den grundlæggende teknologi og knowhow er ens for alle typer formaldehydbaserede harpikser, uanset hvad de skal bruges til. Industri Kapital hævder videre, at produktionslinjerne uden større besvær og omkostninger kan omstilles fra produktion af UF/(M)UF-harpikser til produktion af PF/P(R)F-harpikser.

a) *Efterspørgselssiden*

(20) Kommissionens undersøgelse bekræfter, at UF/(M)UF-harpikser og PF/P(R)F-harpikser bør anses at tilhøre to særskilte produktmarkeder set ud fra efterspørgselssiden. Aftagerne blandt producenter af træplader, harpiksimprægneret papir og isoleringsmateriale og blandt støberier har oplyst, at substituerbarheden mellem de to harpikser er begrænset af tekniske årsager. Disse tekniske forhold hænger sammen med både det pågældende produkt, harpiksernes egenskaber og de tekniske processer, der benyttes. Sammenlignet med PF/P(R)F-harpikser er UF/(M)UF-harpikser lysere, og de tørrer hurtigere, giver større hårdhed og bueresistens. UF/(M)UF-harpikser er imidlertid mindre holdbare og har tendens til nedbrydning i varmt og koldt vand, og de er mindre resistente over for en række kemikalier. Undersøgelsen har også vist, at der heller ikke er nogen substituerbarhed som følge af betydelige prisforskelle. PF/P(R)F-harpikser er de dyreste.

(21) Mere specifikt har producenter af krydsfiner oplyst, at UF/(M)UF-harpikser og PF/P(R)F-harpikser ikke er indbyrdes substituerbare i forbindelse med produktion af krydsfiner, da UF/(M)UF-harpikser ikke er vejrbestandige og ikke egner sig til krydsfinerproducenternes vigtigste produkter, der anvendes inden for byggeri og transport. Aftagerne har på dette punkt tilkendegivet, at skønt UF/(M)UF-harpiksbaseret lim kan gøres mere fugtbestandig ved at tilsætte melamin, gør det ikke limen vejrbestandig.

(22) Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt det er muligt at erstatte harpikser udviklet til én industrigren med harpikser, der benyttes inden for en anden industrigren, har undersøgelsen vist, at den indbyrdes substituerbarhed er meget begrænset. Aftagere har tilkendegivet, at harpikser skræddersyes til hvert enkelt formål, og at de afviger fra hinanden med hensyn til indholdet af faste stoffer, polymeriseringsgrad og tilsætningsstoffer. Ifølge aftagerne har disse faktorer, sammen med det anvendte hærdningssystem, indflydelse på limens reaktivitet, viskositet, klæbeevne i kold tilstand (forpresningsegenskaber) og overfladeaktivitet.

(23) Undersøgelsen har endvidere vist, at formaldehydbaserede harpikser ikke generelt set er substituerbare med ikke-formaldehydbaserede harpikser. Aftagerne har tilkendegivet, at enhver substitution vil påvirke produktkvaliteten og nødvendiggøre forandringer af produktionsprocessen, herunder etablering af nye produktionslinjer. Desuden har nogle af de aftagere, der har besvaret Kommissionens spørgeskema, tilkendegivet, at det ikke er et realistisk alternativ at erstatte formaldehydbaserede harpikser med f.eks. PVAc, da PVAc er omtrent fem gange dyrere end PF/P(R)F-harpikser. Endvidere har undersøgelsen vist, at PVAc og PMD-I er farlige stoffer, og der findes særlige regler for deres anvendelse i flere medlemsstater. Alt i alt har undersøgelsen vist, at faktorer såsom pris, udstyr, produktionsprocesser og sundhedshensyn sætter reelle grænser for brugen af PVAc og PMD-I.

b) *Udbudssiden*

(24) Undersøgelsen har bekræftet Industri Kapitals påstand om, at der benyttes stort set samme produktionsprocesser og produktionsudstyr til de to typer harpikser. Alle typer formaldehydbaserede harpikser fremstilles ved at blande forskellige reagenser. Den ønskede molekyle-

fordeling i det endelige produkt opnås ved at regulere forskellige parametre såsom temperatur og pH. Reagensernes molekyler kædes sammen, dvs. polymeriseres, mens væskens viskositet forøges. Når målet er nået, fjernes det resterende vand undertiden via en fordampningsproces.

(25) UF/(M)UF-harpikser fremstilles ved hjælp af en kontrolleret reaktion mellem formaldehyd og urea. PF/P(R)F-harpikser fremstilles ved kondensation af phenol eller substitueret phenol og formaldehyd. Undersøgelsen har vist, at produktionsprocessen er forholdsvis ligetil, og polymeriseringsteknologien er velkendt og har eksisteret i mange år.

(26) Undersøgelsen har imidlertid vist, at en omlægning af produktionen generelt er tidskrævende og dyr, hvis producenten kun producerer en enkelt type formaldehydbaseret harpiks. Med hensyn til en produktionsomstilling fra UF/(M)UF-harpikser til PF/P(R)F-harpikser har Industri Kapital oplyst, at reaktioner mellem formaldehyd og phenol udløser store mængder overskudsvarme. Derfor, og som følge af phenols giftighed, er det nødvendigt at installere ordentlige køle- og sikkerhedssystemer. Konkurrenter har bekræftet, at PF/P(R)F-harpikser er eksoterme, og at der derfor er behov for en større køleflade. Undersøgelsen har også vist, at PF/P(R)F-harpikser almindeligvis fremstilles i reaktorer med mindre kapacitet end UF/(M)UF-harpikser. Desuden kræves der særlige miljøtilladelser for at kunne producere phenolholdige produkter. Med hensyn til en produktionsomstilling fra PF/P(R)F-harpikser til UF/(M)UF-harpikser har Industri Kapital hævdet, at en reaktor til produktion af PF/P(R)F-harpikser ikke behøver at blive ændret for at kunne benyttes til produktion af UF/(M)UF-harpikser, når bortses fra behovet for eventuelt at installere et nyt ladesystem til tørstoffer, da urea og melamin er tørstoffer, mens phenol, ifølge parterne, er flydende. Industri Kapital har tilkendegivet, at en investering af denne art kan gennemføres i løbet af nogle få måneder og uden store omkostninger.

(27) Det kan meget vel være sandt, at det er nemmere at omstille produktionen fra produktion af PF/P(R)F-harpikser til produktion af UF/(M)UF-harpikser end at gå den anden vej, men undersøgelsen har vist, at begge produktionsomstillinger vil medføre forsinkelser og ekstraomkostninger. For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt producenterne kan alternere mellem produktion af de forskellige typer harpiks på samme produktionsanlæg, har konkurrenter tilkendegivet, at skønt det er muligt at skifte mellem produktion af harpikser til forskellige formål, så kræver en omstilling særlige tekniske installationer. Producenterne skal være opmærksomme på forhold såsom krydskontaminering, temperaturstyring, reaktorrengøring og lagring. Skønt Industri Kapital har fremført, at såkaldte multifunktionsreaktorer gør det muligt at skifte mellem produktion af de to typer harpiks, har stort set alle de konkurrenter, der besvarede Kommissionens spørgeskema, særskilte produktionsanlæg til hver enkelt type harpiks.

(28) Konkurrenter har tilkendegivet, at de producerer harpikser til en række forskellige formål, og at sammensætningen og kondensationen af en bestemt type harpiks varierer alt efter, hvad den skal bruges til, og hvordan den applikeres. Kommissionen har fået oplyst, at det ikke er vanskeligt at omstille produktionen fra en type harpiks til en anden, forudsat at harpikserne tilhører samme familie af harpikser (UF/(M)UF eller PF/P(R)F).

(29) Med hensyn til fremstilling af P-MDI-harpikser og PVAc-harpikser har undersøgelsen vist, at disse harpikser ikke kan fremstilles på fabrikker, der er indrettet til produktion af formaldehydbaserede harpikser. Produktionen af eksempelvis P-MDI-harpikser er både kompliceret og risikabel, teknologien er ikke almindeligt tilgængelig, og det samme gælder nogle af de vigtigste udgangsmaterialer.

c) *Konklusion*

(30) På basis af ovenstående og med henblik på denne beslutning drager Kommissionen den konklusion, at UF/(M)UF-harpikser og PF/P(R)F-harpikser tilhører særskilte produktmarkeder set ud fra efterspørgselssiden. Den konkluderer desuden, at der på udbudssiden ikke foreligger en tilstrækkelig grad af indbyrdes substituerbarhed mellem UF/(M)UF-harpikser og PF/P(R)F-harpikser til, at det er berettiget at henregne dem til samme udbudsmarked. Eftersom Dynos og Nestes aktiviteter hovedsagelig overlapper hinanden inden for produktion af harpikser til anvendelse i forbindelse med træ, er det med henblik på denne beslutning ikke nødvendigt at tage stilling til, om der bør defineres snævrere delmarkeder for hver enkelt harpikstype, da transaktionen i den anmeldte form vil føre til skabelse af en dominerende stilling, uanset om transaktionen vurderes med udgangspunkt i det overordnede marked for PF/P(R)F-harpikser eller med udgangspunkt i markedet for harpikser til anvendelse i forbindelse med træ.

2. **Formaldehyd**

(31) Formaldehyd fremstilles af methanol og er en farveløs luftart, der opløses i vand (formalin). Den anvendes hovedsagelig i forbindelse med fremstilling af UF/(M)UF-harpikser og PF/P(R)F-harpikser, i plast og til fremstilling af en række specielle industrikemikalier, f.eks. som konserveringsmiddel i visse former for maling og beklædningsprodukter.

(32) Såvel Dyno som Neste fremstiller primært formaldehyd til eget brug, dvs. til brug i forbindelse med produktionen af harpikser. [< 30] (*) % af Nestes produktion og [< 15] (*) % af Dynos produktion af formaldehyd sælges til tredjeparter.

(33) Industri Kapital hævder, at formaldehyd tilhører et særskilt produktmarked, da der hverken som kemisk byggeklods eller i henseende til pris findes nogen realistisk erstatning for formaldehyd. Kommissionens undersøgelse har bekræftet dette.

Konklusion

(34) På basis af ovenstående og med henblik på denne beslutning konkluderer Kommissionen, at formaldehyd tilhører et særskilt relevant produktmarked.

3. **Methanol**

(35) Methanol er en klar, farveløs væske, der hovedsagelig fremstilles af naturgas. Methanol benyttes især til fremstilling af formaldehyd, eddikesyre og en række andre kemiske additiver, der danner grundlag for et stort antal sekundære derivater, og inden for brændstofindustrien til fremstilling af blyfri benzin. Industri Kapital hævder, at methanol tilhører et særskilt relevant produktmarked.

(36) Både Dyno og Neste køber methanol hos Methanor, der er et joint venture mellem Dyno, Akzo Nobel og DSM Melamine. Dyno ejer 40 % af Methanor, mens Akzo Noble og Melamine hver ejer 30 %. Dyno og Neste leverer også små mængder methanol til tredjeparter. Der foreligger derfor både et horisontalt og et vertikalt forhold mellem Dyno og Neste.

Konklusion

(37) Kommissionen anser methanol for at tilhøre et særskilt produktmarked ([4]).

4. **Materialehåndteringssystemer**

(38) Industri Kapital — via sit datterselskab Arca Systems AB (»Arca«) — og Polimoon fremstiller begge materialehåndteringsprodukter af plast. Der kan benyttes forskellige teknikker til fremstilling af materialehåndteringssystemer af plast, nemlig sprøjtestøbning, blæsestøbning og rotationsstøbning. Disse produkter består i princippet af kasser (nestbare kasser (»stack-nest containers«) og stabelbare kasser) og paller, der benyttes til transport og opbevaring af varer inden for fremstillingsindustrien, distributionssektoren og detailhandelen, og af bakker (»trays«) og kasser, der benyttes af føde- og drikkevareproducenter og detailhandelen til transport og opbevaring af flasker og anden emballage til flydende produkter. Materialehåndteringssystemer indgår ofte i en pooling-ordning, der indsamler transportemballage med henblik på genanvendelse hos distributionsvirksomheden eller producenten. Producenterne fremstiller standardmaterialehåndteringssystemer, men også andre produkter, der fremstilles i overensstemmelse med aftagernes specifikationer. Under undersøgelsen tilkendegav Industri Kapital, at også foldbare pallecontainere, plastpaller og opbevaringssystemer af plast til smådele tilhører markedet for materialehåndteringsprodukter.

(39) Industri Kapital har i anmeldelsen peget på tre områder, hvor Arca og Polimoon overlapper hinanden inden for materialehåndteringsprodukter, nemlig stabelbare kasser, nestbare kasser og flaskebakker.

(40) Stabelbare kasser anvendes hovedsagelig inden for fremstillingsindustrien til intern håndtering af materialer/komponenter.

(41) Nestbare kasser anvendes primært til håndtering og transport af fødevarer. De findes med og uden låg og i forskellige størrelser. Arcas kasser kan rumme mellem 18 og 87 liter, mens Polimoon har specialiseret sig i to kassestørrelser på henholdsvis 37 liter og 50 liter. Nestbare kasser kan sættes ned i hinanden, når de er tomme.

(42) Flaskebakker anvendes til transport af drikkevareflasker til detailforretninger og til udstilling af disse flasker i forretninger. Flaskebakker er et forholdsvis nyt produkt og er på det seneste begyndt at erstatte de traditionelle flaskekasser. Flasker i bakker er mere synlige end flasker i kasser og kan derfor udstilles på mere tiltrækkende vis. Flaskebakker gør også lastningen nemmere og mere fleksibel. I dag anvendes flaskebakker hovedsagelig til PET-flasker. Industri Kapital har fremført, at flaskebakker normalt fremstilles efter de specifikke mål, som aftageren ønsker, da deres flasker varierer i størrelse og form. Derfor kan forskellige flasketyper ikke placeres i samme type bakke. Industri Kapital har ikke desto mindre tilkendegivet, at en producent uden videre kan omstille produktionen for at efterkomme andre kunders ønsker.

(43) Begge virksomheder fremstiller også flaskekasser af plast til oplagring og transport af flasker. Desuden producerer de begge plastpaller og opbevaringssystemer af plast til smådele. Arca fremstiller også foldbare pallecontainere af plast.

(44) Industri Kapital mener, at det relevante produktmarked omfatter alle typer materialehåndteringsprodukter, og at det er unødvendigt at skelne yderligere mellem de forskellige produkttyper. Industri Kapital har endvidere udtalt, at materialer såsom træ, metal, karton og plast i vidt omfang er indbyrdes substituerbare til fremstilling af materialehåndteringsprodukter. Industri Kapital er således af den opfattelse, at det relevante produktmarked er markedet for materialehåndteringsprodukter fremstillet af alle typer materiale.

([4]) Jf. Kommissionens beslutning af 31.3.1993 i sag IV/M.331 — Fletcher Challenge/Methanex.

(45) Hvad angår den indbyrdes substituerbarhed mellem forskellige materialetyper, viser Kommissionens undersøgelse, at substituerbarheden er begrænset på såvel efterspørgsels- som udbudssiden. Undersøgelsen viser, at næsten samtlige kunder benytter kasser eller bakker fremstillet af plast, og at de selv ved en prisstigning på 5-10 % ikke ville skifte til et andet materiale. Plastprodukter kan derfor ikke erstattes af produkter fremstillet af andre materialer. På udbudssiden har konkurrenter tilkendegivet, at det er meget vanskeligt at skifte materialer og produktionsprocesser, og at de iboende forskelle mellem træ, metal og plast umuliggør direkte omstillinger. Eksempelvis har Kommissionen fået oplyst, at det vil koste en trækasseproducent 15 mio. EUR at omstille produktionen til sprøjtestøbte plastkasser. En sådan omstilling kræver særlig knowhow, og det vil tage op til to år at trænge ind på det nye marked.

(46) I princippet kan en bruger ikke erstatte bestemte materialehåndteringsprodukter med andre materialehåndteringsprodukter. Med hensyn til flaskebakker har nogle aftagere tilkendegivet, at det er vanskeligt at skifte, da bakker er del af et integreret system. Nogle tredjeparter har udtalt, at nestbare kasser og stabelbare kasser er indbyrdes substituerbare. De kasser, der anvendes inden for fødevareindustrien, skal imidlertid være egnet og godkendt til brug i forbindelse med fødevarer. Desuden adskiller de to typer kasser sig fra hinanden i kraft af pris og transportomkostninger. Skønt de fleste producenter af materialehåndteringsprodukter er i stand til at fremstille en række forskellige produkter, viser en analyse af substituerbarheden på udbudssiden, at alle materialehåndteringsprodukter ikke kan anses at tilhøre et og samme produktmarked. En produktionsomstilling, der nødvendiggør investeringer i nye støbeforme, vil være meget omkostningskrævende.

Konklusion

(47) På basis af ovenstående bør fusionens konsekvenser analyseres for hver enkelt produktgruppe særskilt. Ifølge tallene fra Industri Kapital vil fusionen imidlertid også føre til skabelse eller styrkelse af en dominerende stilling, hvis samtlige materialehåndteringsprodukter af plast måtte anses at tilhøre samme produktmarked. Den helt nøjagtige markedsdefinition kan derfor forblive åben.

5. **Plastbeholdere**

(48) Dyno — via sit datterselskab Superfos AS (»Superfos«) — og Polimoon fremstiller begge emballage af plast. Det drejer sig om bl.a. bøtter, spande, bægre og tønder af plast, der anvendes inden for distributionssektoren og detailhandelen, f.eks. inden for fødevareindustrien, den kemiske industri og den farmaceutiske industri.

(49) Industri Kapital har fremført, at Superfos' og Polimoons hovedaktiviteter ikke ligger inden for samme segmenter af emballagemarkedet. Polimoon har specialiseret sig i store beholdere og tønder (op til 50 liter) beregnet til den kemiske/tekniske industri og fødevareemballeringssektoren, mens Superfos har specialiseret sig i mindre beholdere (50 ml til 30 liter) til fødevarer, den kemiske/tekniske industri og den farmaceutiske industri. Industri Kapital har gjort opmærksom på overlappende aktiviteter inden for følgende segmenter: bøtter og bægre på under 2 liter, beholdere på mellem 2 og 35 liter samt flasker og beholdere på under 5 liter.

(50) Industri Kapital mener, at det relevante produktmarked er emballagemarkedet, der omfatter alle mulige slags emballage fremstillet af forskellige materialer (metal, glas, karton, plast). Fra aftagersiden oplyses det imidlertid, at man af marketinghensyn ikke vil kunne skifte fra en bestemt type beholder til en anden. Skræddersyede eller specialdesignede produkter spiller en vigtig rolle for bestemte forbrugsvarer, f.eks. smøreolie, fødevarer, babyplejeartikler og kosmetik. Skift til en anden beholdertype og beholderstørrelse vil desuden nødvendiggøre tekniske ændringer af påfyldningsudstyret og vil derfor ikke kunne lade sig gøre uden ændringer af maskiner og værktøj og uden særlige investeringer. Dette er i endnu højere grad tilfældet ved skift mellem forskellige materialer.

(51) Kommissionens undersøgelse af udbudssiden viser, at der anvendes forskellige teknikker til produktion af plastbeholdere. Eksempelvis er det blevet oplyst Kommissionen, at lukkede og åbne beholdere kan fremstilles ved blæsestøbning, mens beholdere med låg sædvanligvis sprøjtestøbes eller termoformes. Medmindre producenten allerede råder over alle disse produktionsprocesser, kræver det investeringer og tid at skifte fra en produktionsteknologi til en anden. Kommissionen har endvidere fået oplyst, at kun få virksomheder kan tilbyde et komplet udvalg af plastbeholdere, og at de fleste holder sig til produktion af beholdere af bestemte størrelser, til bestemte formål og til bestemte kundegrupper.

Konklusion

(52) På basis af ovenstående konkluderer Kommissionen, at det ikke er berettiget at henføre beholdere fremstillet af alle de forskellige materialer til samme marked. Kommissionen mener derfor, at det relevante marked begrænser sig til plastbeholdere.

(53) Det er ikke nødvendigt at definere markedet helt præcist, og det er heller nødvendigt at afgøre, om hvert af ovennævnte segmenter udgør særskilte delmarkeder, da transaktionen ikke giver anledning til bekymringer for konkurrencen og ikke rejser tvivl med hensyn til dens forenelighed med fællesmarkedet, uanset hvilken markedsdefinition der lægges til grund.

B. RELEVANTE GEOGRAFISKE MARKEDER

1. **Formaldehydbaserede harpikser**

(54) Industri Kapital har fremført, at UF/(M)UF-harpikser og PF/P(R)F-harpikser produceres og handles over hele Europa, transporteres over lange afstande og ofte handles på tværs af grænserne. Derfor mener Industri Kapital, at de relevante markeder for UF/(M)UF-harpikser og PF/P(R)F-harpikser mindst dækker hele EØS og muligvis også omfatter de baltiske stater, dele af Rusland og lande i Central- og Østeuropa.

(55) Af de årsager, der redegøres for i det efterfølgende, mener Kommissionen imidlertid, at markedet for formaldehydbaserede harpikser er nationalt for Finlands vedkommende. Hvad Norge angår, må markedet enten betegnes som et nationalt marked eller som et marked, der allerhøjst også omfatter Sverige.

(56) Bemærkninger modtaget fra virksomheder på aftagersiden går i retning af, at virkningerne af transaktionen bør vurderes på nationalt eller højst regionalt plan. Import betragtes generelt ikke som noget realistisk alternativ, hvilket først og fremmest skyldes de høje transportomkostninger. Aftagervirksomheder har i deres svar på Kommissionens forespørgsler tilkendegivet, at transportomkostningerne kan andrage helt op til 30 % af salgsprisen på harpiks, og at transportradiussen for formaldehydbaserede harpikser er 400-700 km. Formaldehydbaserede harpikser siges at blive solgt til relativt lave priser i forhold til vægt, og transporten betragtes som en vigtigt omkostningsfaktor.

(57) Det skal bemærkes, at Industri Kapital selv har udtalt, at det netop på grund af transportomkostningerne er vigtigt for en producent at være tæt på kunderne. Industri Kapital har indleveret oplysninger om transportomkostninger, og ifølge disse oplysninger andrager omkostningerne til transport med lastbil pr. ton og kilometer [< 1] (*) DEM/t pr. km for kunder i nærområdet. Ved afstande på 100 km og derover andrager transportomkostningerne [< 0,5] (*) DEM/t, og ved afstande på 700 km og derover andrager de [< 0,5] (*) DEM/t. Det betyder med andre ord, at en kunde i nærområdet betaler [< 30] (*) DEM/t, mens en kunde inden for en radius på 100-700 km betaler [> 100] (*) DEM/t, dvs. fire gange så meget som kunden i nærområdet.

(58) Undersøgelsen viser også, at harpikser kræver særlige transportbetingelser, da de er fordærvelige. På dette punkt har Kommissionen fået oplyst, at transporten af PF/P(R)F-harpikser til brug i forbindelse med træ og isoleringsmateriale skal foregå i særlige containere under ganske bestemte forhold, da produktet bliver beskadiget, hvis temperaturen falder til under et vist niveau. Kravet om specialtransport skubber prisen på det endelige produkt i vejret og kan også påvirke harpiksens holdbarhed. Nogle aftagere har således tilkendegivet, at hvis temperaturen stiger til over 20 grader celsius, falder produktets lagerholdbarhed betydeligt. Industri Kapital har selv erkendt i dokumenter til bestyrelsesmedlemmerne, at industriharpikser har kort holdbarhed og derfor ikke kan transporteres over lange afstande.

(59) Producenter af krydsfiner og isoleringsmateriale har også udtalt, at formaldehydbaserede harpikser har en kort holdbarhed. Eksempelvis siges det, at nogle af de formaldehydbaserede harpikser, der benyttes i forbindelse med krydsfiner, kun har en holdbarhed på tre uger. Det begrænser muligheden for at opbygge lagre og nødvendiggør hyppige leverancer, hvorfor det er vigtigt at have en leverandør i nærområdet. Det betyder, at denne sektor arbejder med små lagerbeholdninger.

(60) Endelig viser undersøgelsen, at udviklingen af nye harpikser er en langsom proces, hvor udbyder og aftager må arbejde tæt sammen. Tredjeparter har tilkendegivet, at dette samarbejde er lettere at gennemføre i praksis, hvis udbyderen ligger i nærheden af aftagerens fabrik.

(61) Producenter af krydsfiner, isoleringsmateriale og harpiksimprægneret papir i Finland har fortalt Kommissionen, at de indkøber deres harpikser i Finland.

(62) Oplysningerne fra Industri Kapital viser, at Neste leverer hovedparten af sine UF/(M)UF-harpikser fra virksomhedens finske fabrik til kunder i Finland ([< 80] (*) %), og at en mindre mængde går til kunder i Norge ([< 10] (*) %). Industri Kapital har ikke oplyst, hvor de resterende [< 20] (*) % af produktionen ender. Hovedparten af Nestes produktion af PF/P(R)F-harpikser i Finland leveres til kunder sammesteds ([> 80] (*) %). Der leveres mindre mængder til kunder i Sverige ([< 10] (*) %) og Norge ([< 10] (*) %). Industri Kapital har ikke forklaret, hvor de resterende [< 10] (*) % ender. Dynos finske fabrik afsætter hele sin produktion af formaldehydbaserede harpikser til kunder i Finland.

(63) I Norge synes der at være en afvigelse fra det mønster, ifølge hvilket hovedparten af produktionen leveres til kunder i produktionslandet. I Norge har Dyno to fabrikker, der fremstiller formaldehydbaserede harpikser, nemlig en i Lilleström og en anden i Engene. I 1998 producerede fabrikken i Engene [omkring 60 000]) (*) t UF/(M)UF-harpikser og [omkring 6 000] (*) t PF/P(R)F-harpikser. Den mindre fabrik i Lilleström producerede [omkring 20 000] (*) t UF/(M)UF-harpikser og [omkring 3 000] (*) t PF/P(R)F-harpikser. Mens hovedparten af produktionen fra fabrikken i Engene blev afsat i Norge ([< 90] (*) % af UF/(M)UF-harpikserne og [> 80] (*) % af PF/P(R)F-harpikserne), afsatte fabrikken i Lilleström kun [< 20] (*) % af sin produktion af UF/(M)UF-harpikser og [< 30] (*) % af sin produktion af PF/P(R)F-harpikser i Norge. En stor del af produktionen fra denne fabrik blev eksporteret til Tyskland ([> 20] (*) %), Østrig ([> 20] (*) %) og Sverige

([> 10] (*) %). Der blev også leveret mindre mængder til en række andre medlemsstater. Med udgangspunkt i oplysninger afgivet af Industri Kapital i anmeldelsen og i et efterfølgende svar på Kommissionens spørgeskema har Kommissionen beregnet, at den samlede eksport fra de to Dyno-fabrikker udgør [> 30] (*) % for UF/(M)UF-harpiksernes vedkommende og [> 10] (*) % for PF/P(R)F-harpiksernes vedkommende.

(64) Som nævnt ovenfor eksporterer Dyno en del af sine formaldehydbaserede harpikser til andre medlemsstater på det europæiske fastland, men samtidig viser undersøgelsen, at Norge praktisk taget ikke har nogen import fra lande på det europæiske fastland. Ingen af de aftagere i Norge, der har besvaret Kommissionens spørgeskema, har oplyst, at de indkøber formaldehydbaserede harpikser uden for det nordiske område. En eventuel eksport kan ikke i sig selv benyttes som bevis for, at der eksisterer et bredere geografisk marked, eftersom den manglende import fra det europæiske fastland viser, at importerede formaldehydbaserede harpikser ikke udgør et konkurrencedygtigt alternativ for aftagerne i Norge.

(65) Med hensyn til det europæiske fastland tyder undersøgelsen på, at aftagerne indkøber deres harpikser på et marked, der er bredere end de nationale markeder, og at der foreligger grænseoverskridende handel med nærtliggende lande. Markederne på det europæiske fastland er derfor bredere end de nationale markeder.

(66) Industri Kapital har fremført, at aftagerne af formaldehydbaserede harpikser kunne modtage leverancer fra de baltiske stater, Rusland og lande i Central- og Østeuropa.

(67) Ingen af de harpiksaftagere, som Kommissionen har været i kontakt med, indkøber imidlertid harpikser i disse lande. Aftagerne betragter ikke producenterne i de pågældende lande som et realistisk alternativ, hvilket skyldes de høje transportomkostninger, harpiksernes relativt korte holdbarhed, kvalitetshensyn, behovet for hyppige leverancer og forsyningssikkerheden på lang sigt. I deres svar til Kommissionen har aftagerne også tilkendegivet, at det ikke vil være muligt at importere fra disse lande, da de har behov for harpikser med en række forskellige egenskaber, og producenterne i de baltiske stater, Rusland og andre central- og østeuropæiske lande kan ikke tilbyde en tilstrækkelig bred vifte af kvaliteter, da deres produktionsteknologi er forældet. På dette punkt har aftagerne oplyst, at den eneste producent med den fornødne knowhow om formaldehydbaserede harpikser, nemlig Lignums i Riga, producerer harpikser på licens fra Neste.

Konklusion

(68) På basis af ovenstående og med henblik på denne beslutning konkluderer Kommissionen, at Finland udgør et særskilt relevant geografisk marked. Det er ikke nødvendigt at tage endelig stilling til, om Norge bør betragtes som et særskilt relevant geografisk marked, eller om det norske og svenske marked hænger sammen, eftersom vurderingen af sagen ikke vil ændre sig væsentligt som følge af den anvendte markedsdefinition. Det kan dog ikke udelukkes, at omfanget af det geografiske marked for harpikser til anden brug end til brug i forbindelse med træ kan være forskelligt fra det, der er angivet i denne beslutning.

2. **Formaldehyd**

(69) Industri Kapital har tilkendegivet, at formaldehyd er en vare, der handles internationalt, og at priserne er forholdsvis ensartet i alle dele af verden. Industri Kapital har derfor hævdet, at det relevante geografiske marked for formaldehyd i det mindste er EØS-dækkende, men at det formentlig også omfatter lande såsom Rusland, de baltiske stater, Polen, Ungarn, Slovakiet og Tyrkiet.

(70) Skønt Industri Kapital hævder, at det er rentabelt at transportere formaldehyd over lange afstande, erkender selskabet, at transportomkostningerne er betydelige som følge af stabilitetsproblemer i forbindelse med langvarig oplagring af formaldehyd. I sit svar på Kommissionens klagepunktsmeddelelse har Industri Kapital endvidere udtalt, at salget af formaldehyd til tredjeparter er af begrænset og marginal karakter, hvilket betyder, at producenterne kun benytter begrænsede ressourcer på markedsføring. Ifølge Industri Kapital er formaldehydproducenternes salgsaktiviteter derfor ofte begrænset til nærområdet. Ikke desto mindre hævder Industri Kapital, at formaldehydproducenterne i et bestemt område forholdsvis nemt kunne udvide den geografiske rækkevidde af deres markedsføring, hvis prisen på handelsformaldehyd skulle gå hen og stige i et område i nærheden.

(71) Kommissionens undersøgelse viser, at det geografiske marked for handel med formaldehyd er mindre end EØS. Det fremgår af en række svar på Kommissionens forespørgsler, at formaldehyd indkøbes på nationalt eller højst regionalt plan snarere end på EØS-plan. Alle de finske aftagere, som Kommissionen har været i kontakt med, har fortalt, at de udelukkende køber formaldehyd i Finland. Begrundelserne for den begrænsede indkøbsradius for formaldehyd gennemgås nedenfor.

(72) For det første har Industri Kapital forklaret, at formaldehyd har en forholdsvis ringe opbevaringsevne, og at store harpiksproducenter derfor normalt fremstiller deres egen formaldehyd internt. Det åbne marked for formaldehyd er da også forholdsvis lille og tegner sig kun for omtrent 10 % af den samlede kapacitet.

(73) For det andet viser Kommissionens undersøgelse, at eftersom formaldehyd er giftig, transporteres den normalt opløst i vand (formaldehyd i fast form kan transporteres over længere afstande, men det sker sjældent). Opløsninger af formaldehyd består for en stor del af vand, hvilket gør transport over lange afstande urentabel. Det er blevet oplyst Kommissionen, at formaldehyd i flydende form transporteres inden for en radius af omkring 320 km fra produktionsstedet. Industri Kapital hævder, at omkostningerne til transport af formaldehyd ligger på linje med omkostningerne til transport af harpiks.

(74) Oplysningerne i anmeldelsen viser, at parternes fabrikker primært leverer formaldehyd på nationalt plan og højst på regionalt plan. Eksempelvis afsætter alle Dynos formaldehydproducerende fabrikker (i Norge, Danmark, Finland og Irland) [> 80] (*) % af deres produktion i produktionslandet. Nestes fabrik i Finland afsætter [> 70] (*) % af produktionen i Finland og [< 20] (*) % i Sverige. Industri Kapital har i sit svar på klagepunktsmeddelelsen forklaret, at f.eks. Nestes finske harpiksfabrik oplever en mangel på formaldehyd i de perioder, hvor dens produktion topper, og derfor importerer formaldehyd fra Nestes fabrik i Nederlandene og fra tid til anden fra Casco og Perstorp i Sverige. Der er tale om spotleverancer og ikke en kontinuerlig import. Det skal desuden bemærkes, at det typisk er harpiksproducenterne, der importerer direkte fra formaldehydproducenterne. Ingen af de aftagere, der har besvaret Kommissionens spørgeskema, importerer formaldehyd.

(75) Hvad det europæiske fastland angår, skal det bemærkes, at Neste ingen fabrikker har i Belgien, og at virksomheden foretager visse leverancer til nærtliggende medlemsstater, navnlig Tyskland, fra sine fabrikker i Nederlandene og Østrig.

(76) Distributionsmønstret viser, at formaldehyd ikke transporteres over lange afstande. Industri Kapital har fremhævet, at Neste leverer formaldehyd til en kunde i Norge fra sin fabrik i Nederlandene, og at dette underbygger parternes påstand med hensyn til markedets geografiske rækkevidde. Kommissionen noterer sig imidlertid, at disse leverancer tegner sig for [< 5] (*) % af den pågældende fabriks samlede produktion, hvorfor de ikke kan benyttes som bevis for, at markedet dækker hele EØS.

(77) Med hensyn til Industri Kapitals påstand om, at der kunne findes leverandører i Rusland, de baltiske stater, Polen, Ungarn, Slovakiet og Tyrkiet, viser Kommissionens undersøgelse, at indkøb i disse lande ikke betragtes som en realistisk mulighed, og dét af samme årsager som dem, der er nævnt ovenfor for formaldehydbaserede harpiksers vedkommende. Det er ikke nødvendigt at definere et andet geografisk marked, for på ethvert andet geografisk marked, hvor parternes aktiviteter måtte overlappe hinanden, giver deres kombinerede markedsandel ikke anledning til bekymringer for konkurrencen.

Konklusion

(78) På basis af ovenstående og med henblik på denne beslutning konkluderer Kommissionen, at det relevante geografiske marked er Finland.

3. **Methanol**

(79) Industri Kapital gør gældende, at methanol handles på internationalt plan. Som følge af toldbarrierer, transportomkostninger og varierende efterspørgsel mener Industri Kapital imidlertid, at det geografiske marked måske bør opdeles i tre overordnede efterspørgselsområder: Europa, Nordamerika og Asien.

(80) Industri Kapitals holdning er i overensstemmelse med Kommissionens tidligere beslutning om methanol ([5]). I den beslutning fandt Kommissionen, at skønt methanol er en vare, der handles internationalt, varierer konkurrenceforholdene mellem Europa, Nordamerika og Asien.

Konklusion

(81) Det er ikke nødvendigt at formulere en præcis definition af det relevante marked i denne sag, da fusionen ikke vil skabe eller styrke en dominerende stilling, selv ikke, hvis der tages udgangspunkt i det snævrest tænkelige geografiske marked. I overensstemmelse med Kommissionens tidligere beslutning og med henblik på denne beslutning vil markedet for methanol blive vurderet på EØS-plan, der er det snævreste område med ensartede konkurrencevilkår.

4. **Materialehåndteringssystemer**

(82) Arca har fabrikker i Sverige, Finland, Tyskland, Frankrig og Spanien. Polimoon har fabrikker i Finland, Sverige, England og Nederlandene. Industri Kapital hævder, at de gennemsnitlige transportafstande varierer mellem de forskellige former for materialehåndteringssystemer og afhænger af, om de kan foldes eller sættes ned i hinanden (Nestes). Ifølge Industri Kapital er der forholdsvis lave omkostninger forbundet med transport af nestbare kasser, netop fordi de kan sættes ned i hinanden under transporten. Derfor mener Industri Kapital, at det relevante geografiske marked er EØS-dækkende. Stabelbare kasser kan ikke sættes ned i hinanden, men lænkes sammen under transport og optager derfor mere plads. Transportomkostningerne er derfor relativt høje, og det er Industri Kapitals holdning, at det relevante geografiske marked omfatter de nordiske lande. Industri Kapital ræsonnerer på samme måde for flaskekassernes vedkommende. Med hensyn til flaskebakker siger Industri Kapital, at disse er nestbare og derfor kan transporteres over lange afstande. Selv om flaskemålene og dermed flaskebakkernes mål varierer fra land til land, mener Industri Kapital, at det relevante geografiske marked for flaskebakker er EØS-dækkende.

(83) Kommissionens undersøgelse har vist, at der er forholdsvis høje omkostninger forbundet med transport af materialehåndteringssystemer. Polimoon mener, at det er rentabelt at transportere nestbare materialehåndteringssystemer inden for en radius af 400 til 500 km. For så vidt angår flaskebakker hævdes det, at den rentable transportafstand er længere, men at det geografiske marked ikke er større end det nordiske område på grund af aftagernes servicekrav.

([5]) Kommissionens beslutning af 31.3.1993 i sag IV/M.331 — Fletcher Challenge/Methanex.

(84) En række aftagere har bekræftet, at transportomkostningerne begrænser det område, inden for hvilket de indkøber materialehåndteringssystemer. De har også tilkendegivet, at det er vigtigt, at leverandøren befinder sig i nærheden af aftageren. Tomme materialehåndteringssystemer er forholdsvis voluminøse i forhold til deres værdi og vægt, selv i sammenfoldet eller nestet tilstand. Returemballage er ikke beregnet til at blive transporteret over lange afstande, men kun mellem producenten af det produkt, der skal emballeres, og modtageren af det emballerede produkt, f.eks. en detailforretning. Når produktet indgår i en pooling-ordning, er det normalt specielt designet til den pågældende ordning, som kun gælder inden for et afgrænset geografisk område.

Konklusion

(85) På basis af ovenstående konkluderes det derfor, at det geografiske marked for alle typer materialehåndteringssystemer ikke rækker videre end Sverige, Finland og Norge eller måske endda er nationalt.

5. **Plastbeholdere**

(86) Industri Kapital hævder, at det geografiske marked for plastbeholdere er EØS-dækkende.

(87) Kommissionens undersøgelse har vist, at tomme plastbeholdere er et let, men voluminøst produkt. Det medfører høje transportomkostninger og begrænser til en vis grad den radius, inden for hvilken det er rentabelt at indkøbe plastbeholdere. På den anden side har Kommissionen fået oplyst, at transportomkostningerne kan opvejes af stordriftsfordele. Undersøgelsen viser, at store udbydere dækker et geografisk marked, der er regionalt eller undertiden endda EØS-dækkende i sin udstrækning, og at store aftagere foretager deres indkøb på et regionalt og/eller EØS-dækkende marked.

Konklusion

(88) I betragtning af ovenstående konkluderer Kommissionen, at det geografiske marked for plastbeholdere mindst er regionalt. Eftersom Superfos' og Polimoons aktiviteter overlapper hinanden i det nordiske område (Finland, Sverige, Norge og Danmark), vil dette område, med henblik på denne beslutning, blive betragtet som det relevante geografiske marked.

C. VURDERING

1. **Formaldehydbaserede harpikser**

Faktisk konkurrence

(89) Industri Kapital har forelagt tal, der viser fordelingen af markedsandele med hensyn til formaldehydbaserede harpikser, inkl. og ekskl. produktion til eget forbrug. Industri Kapitals beregninger af markedsandele ekskl. eget forbrug afviger imidlertid ikke nævneværdigt fra de beregninger, der er foretaget på basis af det samlede markedsvolumen.

(90) Industri Kapital har verificeret og ændret de oplysninger om markedsandele på markedet for UF/(M)UF-harpikser og PF/P(R)F-harpikser, selskabet havde givet i anmeldelsen. Industri Kapital har forklaret, at de nye tal bygger på nye og mere komplekse beregninger og giver et bedre indtryk af Dynos og Nestes stilling på disse markeder. De nye tal har ikke resulteret i en markant anderledes vurdering af den nye enheds stilling i de nordiske lande.

a) PF/P(R)F-harpikser

(91) Forudsættes det, at markederne er nationale, vil Dyno og Neste ifølge Industri Kapitals tal opnå store markedsandele i Finland og Norge på markedet for PF/P(R)F-harpikser. Dyno og Neste vil tilsammen komme til at beherske [> 70] (*) % af markedet i Finland (Dyno [> 20] (*) % og Neste [> 50] (*) %) og [> 60] (*) % af markedet i Norge (Dyno [> 55] (*) % og Neste [> 5] (*) %). Industri Kapital har oplyst, at Perstorp har en markedsandel på [< 10] (*) % i Finland, og at Perstorp og Casco tegner sig for henholdsvis [> 20] (*) % og [> 5] (*) % af markedet i Norge. Forudsættes det, at der eksisterer et regionalt marked omfattende Norge og Sverige, har Kommissionen, på basis af tallene fra Industri Kapital, beregnet, at Dyno og Neste tilsammen vil komme til at beherske [> 20] (*) % af markedet for PF/P(R)F-harpikser i området (Neste [> 10] (*) % og Dyno [> 10] (*) %). Perstorp og Casco vil tegne sig for henholdsvis [> 30] (*) % og [> 20] (*) % af markedet. Tages det i betragtning, at Nestes og Dynos produktion hovedsagelig består af harpikser beregnet til brug i forbindelse med træ, vil parterne komme til at indtage en endnu stærkere stilling på dette område alene.

(92) I Finland har Dynos og Nestes stilling på markedet været forholdsvis stabil de seneste tre år. I Norge steg Nestes markedsandel derimod fra [< 5] (*) % i 1997 til [> 5] (*) % i 1999. I samme periode faldt Dynos markedsandel med 10 procentpoint fra [< 60] (*) % i 1997 til [< 60] (*) % 1999. Hovedparten af Dynos tabte markedsandele er med andre ord blevet overtaget af Neste.

(93) I Sverige vil Dyno og Neste komme til at beherske [> 20] (*) % af markedet for PF/P(R)F-harpikser (Dyno [< 10] (*) % og Neste [< 30] (*) %), mens Casco tegner sig for omkring [> 20] (*) % af markedet.

b) UF/(M)UF-harpikser

(94) På markedet for UF/(M)UF-harpikser vil Dyno og Neste opnå meget store markedsandele i to nordiske lande: i Finland vil den kombinerede markedsandel udgøre [> 80] (*) % (Dyno [> 40] (*) % og Neste [> 30] (*) %), og i Norge vil den udgøre [> 80] (*) % (Dyno [> 80] (*) % og Neste [< 10] (*) %). Forudsættes det, at markedet er regionalt og omfatter Norge og Sverige, vil Dyno og Neste tilsammen komme til at tegne sig for [> 30] (*) % af markedet for UF/(M)UF-harpikser (Dyno [> 30] (*) % og Neste [< 10] (*) %). Med udgangspunkt i tallene fra Industri Kapital har Kommissionen beregnet,

at Casco og Elf Atochem vil komme til at beherske henholdsvis [> 40] (*) % og [< 20] (*) % af det pågældende marked. Tages det i betragtning, at Nestes og Dynos produktion hovedsagelig består af harpikser beregnet til brug i forbindelse med træ, vil parterne komme til at indtage en endnu stærkere stilling på dette område alene.

(95) I Finland og Norge vil den nye enhed komme til at indtage en langt stærkere position end konkurrenterne. Industri Kapital har således oplyst, at Cascos markedsandel vil udgøre [< 10] (*) % i Finland. I Norge vil Casco blive den nye enheds hovedkonkurrent med en markedsandel på [> 10] (*) %, mens Borden vil komme til at beherske [< 10] (*) % af markedet.

(96) På basis af ovenstående vil Neste og Dyno tilsammen komme til at indtage en meget stærk position i Finland og Norge med kun få konkurrenter på markedet.

Potentiel konkurrence

(97) I det følgende gælder argumentationen for både PF/P(R)F-harpikser og UF/(M)UF-harpikser.

(98) Industri Kapital hævder, at en ny virksomhed nemt vil kunne trænge ind på det nordiske marked. Ifølge Industri Kapital er markedet for PF/P(R)F-harpikser vokset en anelse mere end gennemsnittet i Europa. Hvad UF/(M)UF-harpikser angår, hævder Industri Kapital, at væksten har ligget en anelse under det europæiske gennemsnit. Industri Kapital har endvidere oplyst, at vækstudsigterne varierer betydeligt og afhænger af, hvad harpiksen skal anvendes til. Ifølge Industri Kapital forventes der vækst inden for den finske produktion af krydsfiner, limtræsbjælker og MDF. Industri Kapital har desuden udtalt, at der er blevet bygget nye fabrikker eller er blevet bebudet nye fabrikker til fremstilling af spånplader. Industri Kapital hævder også, at fortjenstmargenerne i de nordiske lande ikke afviger nævneværdigt fra fortjenstmargenerne i andre medlemsstater. Ifølge Industri Kapital vil der være større sandsynlighed for, at en ny virksomhed vil kunne trænge ind på markedet efter fusionen, da aftagerne foretrækker at benytte flere leverandører. Endelig hævder Industri Kapital, at aftagerne af harpikser kunne opfordre en ny udbyder til at trænge ind på markedet.

(99) Kommissionen noterer sig, at der i de sidste fem år ikke er trængt en ny virksomhed ind på det nordiske marked for formaldehydbaserede harpikser generelt eller ind på samme marked i specielt Finland eller Norge. Undersøgelsen har vist, at det af de årsager, der redegøres for i det følgende, heller ikke vil være rentabelt at trænge ind på markedet i en overskuelig fremtid.

(100) Undersøgelsen har vist, at det er vanskeligt at trænge ind på markedet i det nordiske område, da markedet for industriharpikser betragtes som værende mættet med udbud og efterspørgsel i balance. Kommissionen noterer sig, at kapacitetsudnyttelsesgraden på Nestes og Dynos fabrikker i Finland og Norge ligger på [> 40] (*) % for PF/P(R)F-harpiksers vedkommende og på [> 30] (*) % for UF/(M)UF-harpiksers vedkommende. Som følge af denne overskudskapacitet kunne Dyno og Neste true med en midlertidig kapacitetsforøgelse for at afskrække nye producenter fra at trænge ind på markedet. Industri Kapital har i sin anmeldelse udtalt, at mens der vil kunne bygges en ny fabrik til produktion af formaldehydbaserede harpikser i løbet af 12 til 24 måneder og til en pris af [> 5] (*) mio. EUR, vil en forøgelse af den eksisterende kapacitet være mindre omkostningskrævende ([< 5] (*) mio. EUR), og den vil kunne gennemføres på kortere tid (6-12 måneder).

(101) Indtrængning på markedet vanskeliggøres også af, at aftagerne selv ikke har adgang til opskriften på de specifikke harpikser, de køber. Kommissionens undersøgelse har vist, at aftagerne typisk kun har et begrænset kendskab til de specifikke opskrifter. Det betyder, at medmindre en ny udbyder på markedet allerede råder over de fornødne opskrifter, skal udviklingen af en harpiks stort set starte fra bunden. Det fremgår af Kommissionens undersøgelse, at det vil være vanskeligt for en ny producent at trænge ind på markedet og forholdsvis hurtigt udvikle harpikser til eksempelvis krydsfinerindustrien på grund af den særlige knowhow, der er nødvendig for at kunne forstå selve produktet og de forskellige træsorter, der indgår i produktionen, medmindre producenten allerede råder over den fornødne knowhow. I deres svar på Kommissionens forespørgsler har aftagere og konkurrenter skønnet, at det for en erfaren udbyder vil tage op til 2-3 år at udvikle en ny harpiks, der kan markedsføres. Nogle aftagere har også tilkendegivet, at de benytter op til 50 forskellige harpikser, hvoraf nogle kun kan købes hos Dyno, mens andre kun kan købes hos Neste. Det betyder, at selv om en ny udbyder på markedet måtte være en veletableret harpiksproducent, er det usandsynligt, at vedkommende øjeblikkeligt vil kunne levere alle de former for harpiks, som eksempelvis krydsfinerfabrikker eller papirfabrikker har behov for. En ny udbyder vil derfor ikke få øjeblikkelig indflydelse på den samlede udbudsstruktur.

(102) Undersøgelsen har desuden vist, at det ikke er særlig attraktivt at trænge ind på det nordiske marked, da det er forholdsvis lille, er geografisk isoleret og kræver store investeringer, og da det er tidskrævende og vanskeligt at opnå de fornødne tilladelser.

(103) Industri Kapital har selv oplyst, at en rentabel produktion af industriharpikser fordrer, at f.eks. råmaterialeindkøb, logistik, produktion og F & U foregår i stor målestok. Ifølge Industri Kapital er det desuden afgørende for en producents succes på markedet, at vedkommende har adgang til alle de fornødne råmaterialer i tilstrækkelige mængder, befinder sig tæt på kunderne, råder over den førende produktionsteknologi og kan tilbyde harpikser, der kan anvendes til mange forskellige formål. På den baggrund vil det være vanskeligt for en ny aktør på markedet at konkurrere med en dominerende udbyder.

(104) Industri Kapital hævder endvidere, at de aftagere, der på nuværende tidspunkt ikke selv har nogen egenproduktion, kan etablere deres egne produktionsfaciliteter til fremstilling af formaldehydbaserede harpikser på relativ kort tid. Industri Kapital hævder, at nogle af aftagerne allerede selv producerer harpikser. Når bortses fra to producenter af isoleringsmateriale, er der imidlertid ingen andre aftagere i det nordiske område, der selv producerer harpikser.

(105) Alle de aftagere, som Kommissionen har været i kontakt med, har tilkendegivet, at de i tilfælde af en prisstigning på 5-10 % ikke ville overveje at begynde at producere formaldehydbaserede harpikser selv. Svarene på Kommissionens spørgeskemaer viser, at det ikke blot kræver betydelige investeringer at etablere en harpiksfabrik, men også knowhow og ekspertise inden for udvikling af harpikser. Den fornødne knowhow er f.eks. ikke umiddelbart tilgængelig inden for papirimprægneringsharpikser, og aftagerne er under alle omstændigheder tilbageholdende med at kaste sig ud i noget, der ikke er deres kernevirksomhed. Desuden har visse aftagere tilkendegivet, at en sådan produktion ikke vil være rentabel som følge af de forholdsvis små mængder harpiks, de har behov for. Kommissionen konkluderer derfor, at etablering af en egenproduktion ikke vil være en rentabel løsning for aftagerne som reaktion på en prisstigning.

(106) Aftagerne har også tilkendegivet, at de i tilfælde af en prisstigning ikke vil overveje at begynde at importere fra Rusland, de baltiske stater eller central- og østeuropæiske lande, primært af samme årsager som dem, der blev redegjort for i forbindelse med definitionen af det relevante geografiske marked. Aftagerne mener ikke, at producenterne i disse lande udgør et realistisk alternativ, bl.a. på grund af de høje transportomkostninger, det begrænsede produktudbud, den ringere kvalitet og den manglende forsyningssikkerhed.

(107) På basis af ovenstående konkluderes det, at der ikke er sandsynlighed for et potentielt konkurrencepres fra Rusland eller de baltiske stater eller fra nye markedsaktører i det nordiske område. I betragtning af begrænsningerne med hensyn til egenproduktion af harpikser konkluderes det også, at den potentielle konkurrence ikke er tilstrækkelig til at opveje den nye enheds styrke på markedet for formaldehydbaserede harpikser i Finland og Norge.

Bemærkninger fra tredjeparter

(108) Aftagerne i de nordiske lande har generelt givet udtryk for, at konkurrencen mellem Dyno og Neste på de to markeder for formaldehydbaserede harpikser, dvs. for UF/(M)UF-harpikser og PF/P(R)F-harpikser, har været intens. En sammenligning af de mængder, som aftagerne har indkøbt hos de to producenter de sidste tre år, bekræfter dette og viser, at den mængde, som er blevet indkøbt hos hver af producenterne, har ændret sig — ofte drastisk — fra år til år som følge af prisforskelle og forskelle i andre udbudsforhold.

(109) Aftagere blandt producenter af krydsfiner, isoleringsmateriale og harpiksimprægneret papir har givet udtryk for alvorlige betænkeligheder ved den påtænkte transaktion. Aftagerne har tilkendegivet, at transaktionen i den anmeldte form vil føre til prisstigninger, potentiel markedsafskærmning, en indskrænkning af det nuværende produktudvalg og mindre F & U.

(110) Efter transaktionen vil Industri Kapital blive den dominerende udbyder af formaldehydbaserede harpikser i Finland og Norge. I Finland vil Industri Kapital reelt komme til at indtage en monopolstilling. Da der kun findes få alternative udbydere, der er langt mindre end den sammenlagte enhed, og da der vil være en mangel på potentiel konkurrence, vil Industri Kapital kunne optræde uafhængigt på markedet og hæve priserne.

Konklusion

(111) I betragtning af ovenstående konkluderer Kommissionen, at transaktionen vil føre til skabelse af en dominerende stilling på markederne for PF/P(R)F-harpikser og UF/(M)UF-harpikser i Finland. Spørgsmålet om, hvorvidt Norge udgør et særskilt geografisk marked eller er en del af et bredere geografisk marked omfattende Norge og Sverige, kan forblive åbent, eftersom tilsagnet om at afhænde en af de finske fabrikker nødvendigvis fjerner ethvert potentielt konkurrenceproblem i Norge.

2. **Formaldehyd**

Faktisk konkurrence

(112) Nestes og Dynos aktiviteter inden for produktion og salg af formaldehyd overlapper kun hinanden i Finland, hvor de er de eneste to producenter. Efter transaktionen vil parterne derfor reelt indtage en monopolstilling inden for levering af formaldehyd til tredjeparter i Finland. Industri Kapital hævder, at foruden Neste og Dyno er også Bang & Bonsomer aktiv som selvstændig udbyder af formaldehyd til aftagere af små mængder. Kommissionen bemærker imidlertid, at Bang & Bonsomer i dag udbyder formaldehyd fremstillet af Neste, og virksomheden kan derfor ikke betragtes som et konkurrencedygtigt alternativ til den sammenlagte enhed.

(113) Industri Kapital har erklæret, at Caldic Netherland, Synthite, Elf Atochem og Degussa er konkurrenter inden for udbud af formaldehyd til tredjeparter. Kommissionens undersøgelse har imidlertid ikke vist, at disse producenter har aktiviteter i Finland.

Potentiel konkurrence

(114) Industri Kapital hævder, at der findes producenter med overskudskapacitet i nærheden af Finland, som kunne begynde at udbyde formaldehyd på det finske marked i løbet af kort tid. Ifølge Industri Kapital drejer det sig om bl.a. Casco Products i Sverige, Viru Keemia Grupp i Estland og Akron i Rusland.

(115) Det fremgår imidlertid af Kommissionens undersøgelse og bemærkningerne fra aftagervirksomheder, at disse producenters priser er højere end de lokale producenters priser på grund af de ekstra transportomkostninger. Undersøgelsen har vist, at langt hovedparten af formaldehyd transporteres inden for en radius på 320 km. Skønt Industri Kapital hævder, at Neste fra tid til anden har importeret visse mængder formaldehyd fra sin fabrik i Nederlandene og fra Perstorp i Sverige, og at Dyno har importeret formaldehyd fra Casco i Sverige til Finland, har denne import som tidligere nævnt hovedsagelig bestået af spotleverancer. Aftagerne importerer generelt ikke formaldehyd. Aftagere i Finland har oplyst, at de ikke betragter Casco som et rentabelt alternativ til Dyno og Neste på grund af de ekstra transportomkostninger. Ifølge undersøgelsen har aftagere i Finland ikke indkøbt formaldehyd hos Casco. Kommissionen bemærker endvidere, at nogle aftagere har fortalt, at de tidligere har forsøgt at købe formaldehyd hos producenter i Rusland, men at disse forsøg er mislykkedes som følge af især tekniske problemer.

(116) På basis af ovenstående og i betragtning af de høje transportomkostninger finder Kommissionen derfor ikke, at formaldehyd importeret fra Rusland eller de baltiske stater udgør et konkurrencedygtigt alternativ for aftagere i Finland.

(117) Undersøgelsen har desuden vist, at der i de sidste fem år ikke er trængt nye udbydere ind på det finske marked. Der er også meget, der tyder på, at potentielle konkurrenter vil være utilbøjelige til at trænge ind på det finske formaldehydmarked i den nærmeste fremtid. Det skyldes, at det tager tid og er dyrt at etablere en ny fabrik. Desuden mener de, at de administrative procedurer forbundet med at opnå de nødvendige offentlige tilladelser er besværlige. Tredjeparter har endvidere hævdet, at eftersom formaldehyd er et velkendt kemikalie, er avancen beskeden, og det mindsker sandsynligheden for, at en ny virksomhed vil forsøge at trænge ind på markedet, hvor den fusionerede enhed indtager en stærk position.

(118) Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt aftagerne vil være rede til selv at begynde at producere formaldehyd, har undersøgelsen tydeligt vist, at det ikke er et realistisk alternativ, primært af samme årsager som for formaldehydbaserede harpiksers vedkommende. Aftagere af formaldehyd har oplyst, at deres formaldehydbehov er forholdsvis lille, og at der skal produceres en vis mængde for at gøre produktionen økonomisk rentabel (mindst 20-25 000 t om året). For at kunne producere formaldehyd på økonomisk rentable vilkår ville de derfor være nødsaget til at afsætte deres overskudskapacitet på det frie marked i konkurrence med den betydeligt stærkere nye enhed. I sit svar på Kommissionens klagepunktsmeddelelse har Industri Kapital udtalt, at der findes formaldehydteknologi baseret på reaktorer beregnet til produktion af helt ned til 6 000 t om året, og at formaldehydproduktion baseret på denne type teknologi er økonomisk rentabel med selv en langt mindre årlig produktion. Kommissionens undersøgelse har ikke bekræftet dette.

(119) I sit svar på Kommissionens klagepunktsmeddelelse har Industri Kapital udtalt, at der foreligger et konkurrencepres fra producenter af urea-formaldehydprækondensat (»UFC«). Industri Kapital hævder, at formaldehyd kan videreforarbejdes til UFC, der er et mellemprodukt fremstillet på formaldehydfabrikker ved at tilsætte urea i formaldehyd/vand-absorptionskolonnen. Industri Kapital hævder, at UFC kan anvendes som udgangsmateriale i kondensationsstadiet ved produktion af UF/(M)UF-harpikser. Industri Kapital hævder endvidere, at UFC er meget stabilt, har et højt harpiksindhold og kun indeholder en lille mængde vand sammenlignet med en normal 37 % formaldehydopløsning. Ifølge Industri Kapital betyder det, at UFC er mere transporterbart end ren formaldehyd. Kommissionens undersøgelse bekræfter imidlertid ikke Industri Kapitals påstand om, at der eksisterer et konkurrencepres fra UFC. Ingen af de tredjeparter, som Kommissionen har været i kontakt med, har tilkendegivet, at de i tilfælde af en prisstigning på formaldehyd kunne begynde at indkøbe UFC som erstatning.

Bemærkninger fra tredjeparter

(120) Aftagere af formaldehyd nærer store bekymringer med hensyn til transaktionen. Da parterne efter transaktionen reelt vil indtage en monopolstilling på markedet for levering af formaldehyd til tredjeparter i Finland, vil de for det første kunne optræde uafhængigt af andre aktører på markedet og hæve priserne. For det andet eksisterer der en potentiel risiko for, at de kunder, der i dag køber lavavanceproduktet til deres egen harpiksproduktion, kan blive tvunget til at købe dyrere færdiglavede harpikser hos den nye enhed. For det tredje er der blevet givet udtryk for bekymringer med hensyn til en eventuel begrænsning af kapaciteten. Adskillige tredjeparter har tilkendegivet over for Kommissionen, at de er bange for, at den nye enhed vil mindske salget af formaldehyd til tredjeparter. Transaktionen kunne derfor føre til afskærmning af markedet.

Konklusion

(121) På basis af ovenstående konkluderer Kommissionen, at transaktionen i den anmeldte form vil føre til, at der skabes en dominerende stilling i Finland på markedet for salg af formaldehyd til tredjeparter.

3. **Methanol**

(122) Det er usandsynligt, at transaktionen vil være til skade for konkurrencen inden for produktion og salg af methanol. Neste og Dyno har en samlet markedsandel på under 5 % på markedet i EØS som helhed. Hvad den vertikale forbindelse angår, har Methanor en markedsandel på omtrent 14 % i EØS, hvilket næppe vil få skadelig indflydelse på konkurrencen i form af f.eks. en markedsafskærmning.

4. **Materialehåndteringssystemer**

(123) Arco og Polimoon er de største producenter af materialehåndteringssystemer af plast i det nordiske område, særlig i Finland, Sverige og Norge. Dyno kontrollerer sammen med CVC Polimoon ([6]). Efter transaktionen vil Industri Kapital ikke blot kontrollere Arca, men også Polimoon via Dyno. Begge virksomheder fremstiller et komplet udvalg af materialehåndteringsprodukter med undtagelse af foldbare pallecontainere af plast, som Polimoon ikke fremstiller. Transaktionen vil føre til sammenlægning af betydelige markedsandele, uanset om der tages udgangspunkt i et samlet marked omfattende alle typer materialehåndteringssystemer eller en række særskilte delmarkeder for hvert enkelt produkt. Arcas og Polimoons markedsandele inden for materialehåndteringssystemer i 1999 opgjort i værdi fremgår af nedenstående tabel 1-7. Tallene bygger på Industri Kapitals beregninger. Ved udtrykket »det nordiske område« forstås Finland, Sverige og Norge.

Tabel 1

Alle materialehåndteringssystemer	Arca	Polimoon	
Det nordiske område	[60-70]* %	[10-20]* %	[70-90]* %
Finland	[70-80]* %	[0-10]* %	[80-90]* %
Sverige	[70-80]* %	[0-10]* %	[70-80]* %
Norge	[20-30]* %	[40-50]* %	[60-80]* %

Tabel 2

Nestbare kasser af plast	Arca	Polimoon	
Det nordiske område	[50-60]* %	[20-30]* %	[80-90]* %
Finland	[70-80]* %	[0-10]* %	[80-90]* %
Sverige	[70-80]* %	[0-10]* %	[70-90]* %
Norge	[20-30]* %	[60-70]* %	[80-100]* %

Tabel 3

Stabelbare kasser af plast	Arca	Polimoon	
Det nordiske område	[60-70]* %	[10-20]* %	[70-90]* %
Finland	[70-80]* %	[0-10]* %	[70-90]* %
Sverige	[80-90]* %	[0-10]* %	[80-100]* %
Norge	[20-30]* %	[30-40]* %	[50-70]* %

([6]) Beslutning af 8.3.1999 i sag IV/M.1349 — CVC Capital Partners/Dynoplast.

Tabel 4

Flaskebakker af plast	Arca	Polimoon	
Det nordiske område	[60-70]* %	[20-30]* %	[90-100]* %
Finland	[60-70]* %	[30-40]* %	[90-100]* %
Sverige	[80-90]* %	[10-20]* %	[90-100]* %
Norge	[50-60]* %	[30-40]* %	[80-100]* %

Tabel 5

Flaskekasser af plast	Arca	Polimoon	
Det nordiske område	[50-60]* %	[10-20]* %	[70-80]* %
Finland	[90-100]* %	[0-10]* %	[90-100]* %
Sverige	[10-20]* %	[0-10]* %	[20-30]* %
Norge	[0-10]* %	[50-60]* %	[50-70]* %

Tabel 6

Paller af plast	Arca	Polimoon	
Det nordiske område	[50-60]* %	[10-20]* %	[60-80]* %
Finland	[40-50]* %	[20-30]* %	[60-80]* %
Sverige	[50-60]* %	[0-10]* %	[60-70]* %
Norge	[50-60]* %	[10-20]* %	[60-80]* %

Tabel 7

Opbevaringssystemer af plast til smådele	Arca	Polimoon	
Det nordiske område	[60-70]* %	[0-10]* %	[70-80]* %
Finland	[30-40]* %	[0-10]* %	[30-50]* %
Sverige	[70-80]* %	[0-10]* %	[70-90]* %
Norge	[60-70]* %	[10-20]* %	[70-90]* %

(124) Transaktionen vil kunne medføre, at der enten skabes eller styrkes en dominerende stilling på markederne for nestbare kasser af plast, stabelbare kasser af plast og flaskebakker af plast i Finland, Sverige og Norge, hvor parterne har markedsandele på [70-100] (*) %. Desuden vil parterne opnå markedsandele på [> 60] (*) % på markederne for plastpaller i Finland, Sverige og Norge og på

[> 70] (*) % på markedet for opbevaringssystemer af plast til smådele i Sverige og Norge. Tages der udgangspunkt i et enkelt marked omfattende alle materialehåndteringssystemer af plast, vil parterne ligeledes komme til at indtage en dominerende stilling i Finland, Sverige og Norge med markedsandele på [60-80] (*) %. Selv hvis det geografiske referencemarked antages at være mere omfangsrigt og også omfatte Danmark og Island, vil parterne stadig beherske [> 60] (*) % af markedet for alle materialehåndteringsprodukter af plast i dette område.

(125) Arca og Polimoon producerer begge et komplet udvalg af materialehåndteringsprodukter, dvs. nestbare plastkasser, stabelbare plastkasser, flaskebakker af plast, flaskekasser af plast, plastpaller og opbevaringssystemer af plast til smådele, dog med undtagelse af foldbare pallecontainere af plast, der ikke produceres af Polimoon. Ingen af de større europæiske konkurrenter, dvs. Limpac Materials Handling, Allibert, SSI Schäfer og Schoeller Wafin Trepak, har produktionsanlæg i Finland, Sverige og Norge, og de har heller ikke noget større salg i disse lande. Plast Form AB er kun aktiv i Sverige, og Schoeller Plast har kun et begrænset salg uden for Danmark. I et svar på en beslutning efter fusionsforordningens artikel 11, stk. 5, hvori Kommissionen krævede oplysninger om de fem største konkurrenter inden for hver produktgruppe i Finland, Sverige, Norge og Danmark, udtalte Industri Kapital, at det kun var muligt at nævne en enkelt konkurrent pr. land, da de øvrige konkurrenter havde så små markedsandele, at Industri Kapital ikke lå inde med de fornødne oplysninger. Arca er langt den stærkeste aktør i det nordiske område, og Polimoon er Arcas eneste større konkurrent. Efter transaktionen vil Industri Kapital have betydelige og kontrollerende interesser i sin hovedkonkurrent Polimoon. Det vil i betydelig grad svække Polimoons stilling som en selvstændig konkurrent til Arca, der kunne lægge bånd på Arcas adfærd på markedet.

(126) Der er intet, der tyder på, at konkurrenter fra lande uden for det nordiske område agter at trænge ind på markedet.

Konklusion

(127) På basis af ovenstående konkluderer Kommissionen, at transaktionen i den anmeldte form vil føre til skabelse eller styrkelse af en dominerende stilling på markederne for nestbare plastkasser, stabelbare plastkasser, flaskebakker af plast og plastpaller i Finland, Sverige og Norge og på markederne for opbevaringssystemer af plast til smådele i Sverige og Norge eller, alternativt, på markedet for materialehåndteringssystemer af plast i det nordiske område omfattende Finland, Sverige og Norge.

5. **Plastbeholdere**

(128) På det regionale nordiske marked (Finland, Sverige, Norge og Danmark) vil Polimoons og Superfos' sammenlagte markedsandel på markedet for åbne beholdere med et volumen på mellem 2 og 35 liter ikke overskride [< 40] (*) %. Inden for alle andre segmenter vil deres sammenlagte markedsandel være mindre. Blandt konkurrenterne på det nordiske marked findes store virksomheder som Huhtamäki/Van Leer, Rexam og PLM. Der findes også et stort antal mindre udbydere.

(129) Aftagerne har ikke givet udtryk for alvorlige betænkeligheder med hensyn til transaktionens indflydelse på markedet for plastbeholdere. De har tilkendegivet, at de tidligere har skiftet leverandør, og at de kan gøre det igen i tilfælde af en prisstigning på 5-10 %. De fleste af de konkurrenter, som Kommissionen har været i kontakt med, har bekræftet, at markedet også vil være konkurrencepræget efter transaktionen.

(130) På basis af ovenstående konkluderer Kommissionen, at transaktionen i den anmeldte form ikke vil føre til skabelse af en dominerende stilling på markedet for plastbeholdere i det nordiske område.

VI. ÆNDRINGER AF DEN PÅTÆNKTE TRANSAKTION

(131) For at fjerne Kommissionens bekymringer for konkurrencen har parterne tilbudt Kommissionen et antal tilsagn. Disse tilsagn er anført i deres fulde ordlyd som bilag til denne beslutning. Den fulde ordlyd af tilsagnene i bilaget udgør en integrerende del af denne beslutning.

(132) For det første foreslår Industri Kapital, at Dynos formaldehyd- og harpiksfabrik i Kitee, Finland, afhændes til en eksisterende eller potentiel konkurrent. Såfremt denne afhændelse ikke finder sted inden for den planlagte tidsramme, vil Industri Kapital afhænde Nestes formaldehyd- og harpiksfabrik i Hamina, Finland. I tilfælde af en afhændelse af Kitee-fabrikken har Industri Kapital yderligere givet tilsagn om at pålægge Neste at tilbyde den nye ejer af Kitee- fabrikken en ikke-eksklusiv licens til at benytte Nestes opskrifter til fremstilling af imprægneringsharpikser i Kitee.

(133) For det andet vil Industri Kapital udvirke, at Dyno sælger sine aktier i Polimoon til en køber, der er uafhængig af Industri Kapital. Industri Kapital vil blive løst fra denne forpligtelse, hvis selskabet afhænder hele sin aktiepost i Arca til en køber, der er uafhængig af Industri Kapital, inden udløbet af den i denne beslutning fastsatte frist.

(134) Kommissionen mener, at alle disse tilsagn er tilstrækkelige til at løse de konkurrenceproblemer, den har påpeget i denne sag.

(135) Med hensyn til markedet for formaldehydbaserede harpikser i Finland og Norge vil den dominerende stilling forsvinde, hvis enten Kitee-fabrikken eller Hamina-fabrikken afhændes. Mere specifikt vil hele overlapningen mellem Nestes og Dynos aktiviteter i Finland forsvinde, uanset hvilken fabrik der afhændes.

(136) I Norge eller subsidiært i det område, der omfatter Norge og Sverige, hvor den ekstra markedsandel skyldes import fra Nestes Hamina-fabrik, vil salget af Nestes Hamina-fabrik fjerne hele overlapningen mellem Dyno og Neste. Såfremt Dynos Kitee-fabrik afhændes, mener Kommissionen, at den nye ejer kan begynde at eksportere harpikser til Norge på lige fod med Hamina-fabrikken. Parterne har givet oplysninger om transportomkostninger, der viser, at Kitee-fabrikken ikke er ringere stillet i denne henseende. Det betyder, at hvis Nestes nuværende kunder i Norge måtte ønske at skifte til den nye ejer af Kitee-fabrikken, vil hensynet til transportomkostninger ikke være til hinder for et sådant skift.

(137) På markedet for formaldehyd vil afhændelsen af enten Kitee- eller Hamina-fabrikken betyde, at der ikke længere vil være overlapning mellem Dynos og Nestes aktiviteter i Finland, og dermed vil bekymringerne for konkurrencen på dette marked forsvinde.

(138) Med hensyn til markedet for materialehåndteringssystemer vil gennemførelsen af et hvilket som helst af tilsagnene betyde, at der ikke længere vil være overlapning mellem Industri Kapitals og Polimoons aktiviteter.

VII. KONKLUSION

(139) På baggrund af det ovenfor anførte er Kommissionen nået frem til den konklusion, at den anmeldte fusion bør erklæres forenelig med fællesmarkedet og EØS-aftalen, forudsat at de til Kommissionen afgivne tilsagn opfyldes i fuldt omfang —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den fusion, som blev anmeldt af Industri Kapital den 24. januar 2000, og hvorved Industri Kapital overtager samtlige aktier i Dyno ASA, erklæres forenelig med fællesmarkedet og EØS-aftalen, forudsat at de i bilaget anførte tilsagn, som Industri Kapital har afgivet over for Kommissionen, opfyldes i fuldt omfang.

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til:

Industri Kapital
Birger Jarlsgatan 2
S-11434 Stockholm.

Udfærdiget i Bruxelles, den 12. juli 2000.

På Kommissionens vegne
Mario MONTI
Medlem af Kommissionen

BILAG

TILSAGN

Industri Kapital afgiver hermed på egne vegne og på vegne af den gruppe af virksomheder, som i sidste ende vil være kontrolleret af koncernen (i det følgende benævnt »Industri Kapital« under ét), følgende tilsagn til Europa-Kommissionen med henblik på at opnå Kommissionens godkendelse af det af Industri Kapital (via Nordkem AS) fremsatte offentlige tilbud om overtagelse af aktierne i Dyno ASA (i det følgende benævnt »fusionen«).

Tilsagn om salg af formaldehyd- og harpiksfabrikkerne i Kitee eller Hamina

1. Industri Kapital vil udvirke, at Dyno ASA (»Dyno«) afhænder formaldehyd- og harpiksfabrikken i Kitee (»Kitee-fabrikken«), eller at Neste Chemicals Oy afhænder formaldehyd- og harpiksfabrikken i Hamina (»Hamina-fabrikken«) som en ongoing concern til en egnet køber som defineret i punkt 4 nedenfor.

2. Industri Kapital vil først forsøge at sælge Kitee-fabrikken i løbet af den periode, der er fastsat i punkt 9 nedenfor (»Kitee-perioden«), men hvis det ikke lykkes, vil Industri Kapital afhænde Hamina-fabrikken i løbet af den supplerende periode, der er fastsat i punkt 10 nedenfor (»Hamina-perioden«).

3. Afhændelsen af Kitee-fabrikken eller Hamina-fabrikken vil omfatte personalet og de eksisterende aktiver (inkl. ikke-eksklusive licenser og F & U-faciliteter), der er nødvendige for at videreføre produktionen og salget af formaldehyd såvel som træpladeharpikser og imprægneringsharpikser i enten Kitee eller Hamina. I tilfælde af afhændelse af Kitee-fabrikken vil Industri Kapital udvirke, at Neste — under iagttagelse af tredjepartsrettigheder — tilbyder den nye ejer af Kiteefabrikken en ikke-eksklusiv licens til at benytte Nestes opskrifter til fremstilling af imprægneringsharpikser i Kitee. Denne licens vil blive tilbudt på rimelige kommercielle vilkår, der i tilfælde af uenighed afgøres ved mægling mellem Neste og den nye ejer af Kitee-fabrikken.

4. Ved en egnet køber forstås en levedygtig aktuel eller potentiel konkurrent, der er uafhængig af og ikke har nogen tilknytning til den fusionerede enhed, og som kan bevare og udvikle Kitee-fabrikken eller Hamina-fabrikken som en aktiv og konkurrencedygtig aktør på de berørte markeder.

5. Den egnede køber skal godkendes af Kommissionen forud for undertegnelse af den endelige salgsaftale.

6. Senest en uge efter datoen for Kommissionens beslutning om at godkende fusionen udpeger Industri Kapital en uafhængig bestyrer i form af en investeringsbank eller en tilsvarende institution (»bestyreren«). Bestyreren skal godkendes af Kommissionen.

7. Straks efter udpegningen af bestyreren giver Industri Kapital vedkommende et mandat, som på forhånd aftales med Kommissionen. Bestyreren skal have til opgave:

   i) at overvåge driften og ledelsen af Kitee-fabrikken i Kitee-perioden og Hamina-fabrikken i Hamina-perioden med henblik på at rapportere om deres levedygtighed og salgbarhed

   ii) at kontrollere, at Industri Kapital overholder sin forpligtelse til først at afhænde Kitee-fabrikken og til at afhænde Hamina-fabrikken, hvis den første afhændelse ikke lykkes

   iii) at gennemføre salget af Hamina-fabrikken, hvis der gives mandat hertil i henhold til punkt 10 nedenfor

   iv) at aflevere skriftlige rapporter hver anden måned til Kommissionen med kopi til Industri Kapital om ledelsen og bestræbelserne på at sælge Kiteefabrikken og Hamina-fabrikken, og

   v) at dokumentere over for Kommissionen, at salget af Kitee-fabrikken eller eventuelt Hamina-fabrikken er endeligt afsluttet.

8. Frem til afslutningen af salget af Kitee-fabrikken eller eventuelt Hamina-fabrikken vil Industri Kapital sikre, at Kitee-fabrikken, i Kitee-perioden, og Hamina-fabrikken, i Hamina-perioden, holdes adskilt og drives som en særskilt og salgbar enhed med egne interne regnskaber. Industri Kapital giver endvidere tilsagn om, at Kitee-fabrikken eller eventuelt Hamina-fabrikken bevarer sin egen ledelse, der under bestyrerens kontrol holdes adskilt fra og er selvstændig i forhold til den fusionerede enheds ledelse. Ledelsen skal under bestyrerens vejledning og kontrol have pålæg om at drive Kitee-fabrikken eller eventuelt Hamina-fabrikken som en selvstændig enhed for at bevare dens levedygtighed, markedsværdi og uafhængighed. Industri Kapital giver desuden tilsagn om, at der ikke vil finde strukturelle ændringer sted på Kitee-fabrikken i Kitee-perioden eller på Hamina-fabrikken i både Kitee-perioden og Hamina-perioden uden forudgående godkendelse fra Kommissionen.

9. Industri Kapital skal have indgået en bindende aftale om salg af Kitee-fabrikken (med forbehold for tildragelser samt forskriftsmæssige og andre godkendelser) med en egnet køber senest [...] måneder efter datoen for Kommissionens beslutning om at godkende fusionen. Denne frist betegnes som Kitee-perioden.

10. Er Industri Kapital ikke i stand til at indfri tilsagnet om at afhænde Kitee-fabrikken inden udløbet af den i punkt 9 fastsatte frist, giver virksomheden bestyreren en uigenkaldelig fuldmagt til at afhænde Hamina-fabrikken til en egnet køber [...] inden udløbet af en supplerende frist på [...] måneder (dvs. inden [...] måneder fra datoen for Kommissionens beslutning om at godkende fusionen). Den periode, der løber fra slutningen af Kitee-perioden og til udgangen af den heri fastsatte supplerende periode, betegnes som Hamina-perioden.

Tilsagn om salg af aktierne i Polimoon Group Ltd

11. Industri Kapital giver tilsagn om at udvirke, at Dyno sælger sine aktier (»aktierne«) i Polimoon Group Ltd (»Polimoon«) til en køber, der er uafhængig af Industri Kapital (»aktiekøberen«).

12. Aktiekøberen skal godkendes af Kommissionen forud for undertegnelsen af den endelige salgsaftale.

13. Senest en uge fra datoen for Kommissionens beslutning om at godkende fusionen foreslår Industri Kapital en investeringsbank eller en tilsvarende institution (»aktieforvalteren«), hos hvem aktiebrevene deponeres i afventning af salget af aktierne. Aktieforvalteren skal godkendes af Kommissionen.

14. De til aktierne knyttede aktiebreve deponeres hos aktieforvalteren senest en uge efter datoen for Kommissionens godkendelse af aktieforvalteren med en uigenkaldelig instruks om:

    i) ikke at konsultere eller at søge eller modtage instrukser fra Industri Kapital vedrørende udøvelsen af de rettigheder, der knytter sig til aktierne

    ii) ikke at udlevere fortrolige oplysninger til Industri Kapital, som aktieforvalteren har modtaget i kraft af aktierne

    iii) på Dynos vegne, men efter eget skøn, at udpege en formand for Polimoons bestyrelse, som ikke må være ejer af eller ansat i Industri Kapital eller være medlem af Industri Kapitals direktion

    iv) at aflevere de til aktierne knyttede aktiebreve til aktiekøberen, når Industri Kapital meddeler, at aktierne er blevet solgt.

15. Senest en uge fra datoen for Kommissionens beslutning om at godkende fusionen vil Industri Kapital udvirke, at den af Dyno udnævnte bestyrelsesformand fratræder denne stilling i Polimoon. Industri Kapital vil derefter undlade at give instrukser til medlemmerne af Polimoons bestyrelse eller direktion eller på anden vis udøve eventuelle rettigheder, der følger med aktierne eller den aktionæraftale, der knytter sig til aktierne.

16. Industri Kapital skal have indgået en bindende aftale om salg af samtlige aktier til aktiekøberen senest [...] efter datoen for Kommissionens beslutning om at godkende fusionen.

17. Industri Kapital vil give aktieforvalteren instruks om straks at bekræfte skriftligt over for Kommissionen, at de til aktierne knyttede aktiebreve er blevet deponeret hos aktieforvalteren, som samtidig tilstiller Kommissionen en kopi af Industri Kapitals instrukser i henhold til punkt 15 ovenfor. Aktieforvalteren giver Kommissionen skriftlig besked, når aktiesalget er endeligt afsluttet.

18. Industri Kapital vil blive løst fra sin forpligtelse i relation til aktierne, hvis Industri Kapital afhænder hele sin aktiepost i Arca Systems AB til en køber, der er uafhængig af Industri Kapital. Denne frigørelse skal først godkendes af Kommissionen.

Diverse

19. Bestyreren og aktieforvalteren kan med Kommissionens godkendelse være samme institution.

20. Industri Kapital betaler bestyreren og aktieforvalteren et rimeligt vederlag for deres ydelser.

21. Industri Kapital vil sikre, at bestyreren og aktieforvalteren modtager alle de oplysninger og al den bistand, de med rimelighed kan forlange for at kunne udfylde deres mandat.

22. Industri Kapital eller alternativt bestyreren og/eller aktieforvalteren skal tilstille Kommissionen et fuldt dokumenteret og begrundet forslag i henhold til punkt 5, 12 og/eller 18, som kan sætte Kommissionen i stand til at vurdere:

    i) om den potentielle køber opfylder de relevante købskriterier

    ii) det forventede tidspunkt for afslutningen af salget, og

    iii) om køberen har eller med al rimelighed kan forventes at få alle de nødvendige godkendelser fra de kompetente myndigheder.

    Før den giver sin godkendelse, kan Kommissionen anmode om at møde den mulige køber og om nødvendigt anmode om at få forelagt en forretningsplan for Kitee-fabrikken eller eventuelt Hamina-fabrikken.

23. Har Kommissionen ikke inden to uger efter modtagelse af et fuldt dokumenteret forslag vedrørende en potentiel køber rejst skriftlig indsigelse mod forslaget, vil forhandlingerne med denne anerkendte køber frit kunne fortsætte. Såfremt Kommissionen har behov for yderligere oplysninger, er det datoen for modtagelse af disse oplysninger, der vil udgøre starttidspunktet for ovennævnte periode på to uger.